

Izhaja

vsako sredo in vsak petek.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXX.

Celovec, 23. rožnika 1911.

Št. 33.

K ožjim volitvam v Avstriji.

Toliko razočaranj kakor sedanje državnozbornske volitve niso povzročile v Avstriji niti volitve l. 1907. Največje razočaranje pa je učkala vlada sama; vlada je razpustila državni zbor, da bi natepla opozicijo, toda v volilni bitki je bila tepena le vlada. Če ima Bienert še sploh kaj zmisla za ustavna načela, bo moral odstopiti.

Najhujše so bili tepeni nemški krščanski socialci, ki so izgubili skoro vse svoje glavne voditelje. Po deželi so bili zmago-slavni, a v mestih, v prvi vrsti na Dunaju, so doživeli strahovit poraz. Nemški svobodomiselci in socialni demokratje so se skupno vrgli na krščanske socialce in jim odvzeli 15 mandatov. Na Dunaju so propadli med drugimi princ Liechtenstein, dr. Pattai, minister dr. Weisskirchner, minister v p. Wittek, Kunschak, Steiner, Prochaska. Propadel je tudi strankin vodja dr. Gessmann, na Predarlskem dr. Drexel, na Tirolskem dr. Mayr; pač pa so si priborili na Zg. Avstrijskem mestna mandata Urfahr-Ried in v Knittelfeld-Judenburg (urednik Neunteufel).

Na Dunaju so pripomogli k porazu krščanskih socialcev Čehi, ki so se maščevali nad protičeškimi postopanjem krščanskih socialcev na Dunaju in na Nižje Avstrijskem. Tako trda je pletla krščanskim socialcem, da so na Dunaju razpošiljali češke letake. Pri ožjih volitvah sta bila izvoljena na Dunaju le krščanska socialca Kuhn in Heilinger.

Slovinci v tem volilnem boju niso izgubili nobenega mandata. Sijajno so napredovali v Trstu in Pulju. V Pulju so glasovali socialni demokratje za laškega liberalca Rizzija, ki je dobil 4895, dr. Laginja pa 4017 glasov. Na Goriškem so glasovali socialni demokratje za slovenskega liberalca dr. Gregorina, ki je dobil 3950 glasov, dr. Stepančič (S. L. S.) pa 2790. V Ljubljani je izvoljen liberalca dr. Ravnihar, za katerega so glasovali tudi socialni demokratje, s 3283 glasovi, dr. Gregorič (S. L. S.) je dobil 1839 glasov. Na Štajerskem je prodril Brenčič (S. L. S.) s 5135 glasovi proti dr. Ploju, ki je dobil 3560 glasov. V Trstu je dobil dr. Rybař 3107 glasov, laški liberalca dr. Gasser pa 5579 glasov.

V strankinem oziru si je priborila Slovenska ljudska stranka na Spodnjem Štajerskem dva nova mandata.

Češki katoliški narodnjaki so izgubili deset mandatov.

Zelo močen je izšel iz volilne borbe nemški Freisinn.

Nemški krščanski socialci bodo imeli torej v državnem zboru 80, nemški svobodomislci 78, Čehi 63, socialni demokratje 69, Slovenci in Hrvatje 32, Lahi 10, Rumuni 5, Vsenemci 30 poslancev. Na Poljskem in v Dalmaciji volitve še niso končane.

Krščanski socialci so izgubili v celem 16 mandatov, nemški svobodomiselci pridobili 19.

Z novo vladno večino si bo Bienert mogel še manje pomagati kakor s prejšnjo. Nemškemu Freisinnu je zopet zrasel greben, in ne bojo vsled tega borbe v novem držav. zboru nič manjše, kakor v bivšem. Vprašanje je pa še, če se bodo čutili že dovolj močne za — kulturni, to je protiverski boj!

Razmerje glasov pri ožjih volitvah.

	Celovška okolica.	
	Lukas	Lutschounig
Anabihl	176	200
Žrelec	46	119
Grabštanj	48	258
Trdnjavo	12	87
Hodiše	66	67
Kotmaravas	74	114
Kriva vrba	25	89
Dhorše	44	67
Bilčovs	5	99
Žihpolje	48	125
Gospa Sveta	69	138
Otok	57	51
Šmartin pri Cel.	75	112
Šmartin na Dhol.	50	112
Medgorje	21	81
Blatograd	10	205
Zg. Vesca	34	19
Otmanje	15	95
Št. Peter na Bichlu	2	48
Št. Peter pri Cel.	296	91
Pokrče	40	128
Ponfeld	1	73
Poreče	80	114
Radiše	33	56
Št. Rupert	615	128
Škofiče	154	17
Št. Tomaž	28	174
Tigrče	1	87
Vetrinj	108	105

Velikovec — Staridvor — Svinec.

	Eich	Nagele
Djekše	104	98
Grebinj	216	190
Vovbre	92	102
Št. Peter na Vaš.	90	67
Pustrica	2	110
Ruda	134	98
Tinje	24	61
Velikovec	120	287
Važenberg	166	204
Svinec	129	152
Hüttenberg	241	87
Mostič	141	140
Št. Janez na Presju	85	79
Mali Št. Pavel	135	110
Lölling	131	70
Wieting	52	76
Staridvor	158	116
Kotarče	58	218
Krasta	35	160
Rabing	32	68

Beljaški okraj.

	Riese	Dr. Angerer
Afritz	47	112
Arriach	47	158
Blajberk	453	180
Puščava	11	87
Feld	24	64
Bekštanj	308	252
Landskron	544	244
Marija na Zili	107	131
Šmartin	133	79
Treffen	136	155
Beljak	1413	1658
Vornberg	220	113

Volilni okraj Trg — Milštat — Rožek.

	Gabriel	Hofer
Albeck	41	93
Trg	149	180
Gnesan	48	134
Glanek	72	4
Solkova	139	133

	Gabriel	Hofer
Mali Št. Vid	8	33
Marija Feicht	8	40
Osoje	120	35
Reichenau	48	134
Sittich	27	46
Steindorf	127	136
Steuerberg	61	132
Tauchendorf	13	28
Št. Urban	5	133
Waiern	126	127
Kleinkirchheim	26	66
Milštat	45	84
Zg. Milštat	47	71
Radenthein	194	154
Seeboden	72	202
Logavas	172	33
Št. Jakob v Rožu	249	110
Kostanje	67	80
Lipa	79	41
Rožek	129	116
Vrba	49	113

Klic iz Gradca.

V Gradcu se je ustanovilo pred dobrim mesecem društvo sv. Marte kot zavetišče za brezposelne graške služkinje. Kako potrebno da je bilo to društvo, se je pokazalo že tekom tega meseca, ko je prenočevalo v društveni spalnici na dan tri do pet služkinj. Že v teku enega dobrega meseca se je pokazal ta uspeh, kaj šele čez par mesecev ali celo čez par let, ko bode zavod že povsod znan. Najlepši uspeh tega društva pa se bo pokazal v tem, da bo društvo obvarovalo slovenska dekleta pred ono velikomestno grozečo nesrečo, ki je že zahtevala ravno v Gradcu na tisoče in tisoče nedolžnih žrtev. Saj tudi ni čuda, da se jih je do sedaj toliko pogubilo.

Kaj naj počne sirota, ko je zapustila službo in s tem dosedanjo streho? Kam naj se obrne, da ne zabrede v mreže grozeče velikomestne pokvarjenosti in zapravi svojo srečo in poštenje za vedno? Kam naj se obrne osobito mlado neizkušeno dekle, ki je šele komaj par mesecev v Gradcu in najde komaj pot na trg. Kaj šele naj porečemo o deklici, katero je šele ravnokar nemila usoda zapodila v tuje mesto za vsakdanjim kruhom! Že na kolodvoru preži na njo pokvarjen svet in jo s sladkimi besedami splelje prepogosto na rob propada, kaj šele če išče po priprostitih gostilnah prenočišča. Kajti ravno najnavadnejše gostilne so sicer cene, a neprimerno nevarne.

Vse te preteče nevarnosti smo opazovali v Gradcu na lastne oči, zato smo sklenili čimprej odpomoči tem kričečim razmeram. Zato smo ustanovili poselsko zavetišče, društvo sv. Marte in nabavili za društvo lastno hišo, brez katere tako društvo obstojati ne more, ker ne bi moglo razpolagati s stanovanji. Razume se, da novo društvo ni imelo skoro nikakih sredstev, a kljub temu poguma nismo izgubili. Z gotovostjo smo namreč računali, da v tem delu ne bomo osamljeni, ampak da bo slovenska javnost znala ceniti visok in plemenit namen društva in po možnosti priskočila na pomoč z denarnimi podporami.

Razposlali smo v ta namen prošnje s položnicami po slovenski domovini, a odzvalo se jih je v tem času jedva toliko, da smo si pokrili pošiljatvene stroške in malodane že obupali nad požrtvovalnostjo naših rojakov. Zato si drznemo prositi še enkrat in potrkatati še enkrat na usmiljena srca. Res je sicer, da se človek zadnji čas komaj brani

vseh mogočih nadlegovanj, naši rojaki pa naj upoštevajo, da naše prošnje niso vsakdanje, navadne okrožnice, ampak da se tičejo zavoda, ki ima nad vse koristen namen. In kdor ne more poslati večje svote, naj nikar vsled tega raje sploh nič ne pošlje, ampak hvaležni smo mu za vsak vinar, katerega daruje sam ali pa izprosi pri svojih znancih in prijateljih.

Slovenska dekleta, katera iščejo v Gradcu službe, opozarjamo na novoustanovljeno društvo sv. Marie, ki daje brezposelnim deklicam varno prenočišče, dokler ne dobe službe. Naslov se glasi: Društvo sv. Marie v Gradcu, Prokopigasse 12, blizu glavnega trga.

„Schumy.“

Vesela žalostinka na njegov zgodnji grob.

Sem od Celovca pa do Gutenštajna
Se je zaklela vsa nemčurska gmajna,
»Da v prah, pepel se stre kanona stara,
Za Grafenavra saj noben ne mara«!

Po vaseh, trgih naših je »šume«-lo,
In žganja, piva, vina je kar vrelo.
Za glase so sejali bele kronce
Iz žepov tujih kar na cele lonce!

Njih Hajn je stiskal vladne fonde,
Njih Metnic stiral nepokrite konte,
Njih Lemiš pa porezal vse kupone,
Bogovi stranski dali zadnje krone.

Že, zmage svesti, stavili so stave,
Da ob obeh obalih naše Drave
Njih volja, pest edino bo veljala,
Da padla bo Slovencev zadnja skala!

In pravil ženki svoji že je Schumy,
— Kaj vsega sment ohol' si ne izumi —
Da v salonih bo sedela pri ministrih:
»In Dunaj poln besed bo mojih bistrjih!«

»Gotovo! Vsak od naju v slavi plava,
»Saj kmalu bom minister okerpava!
»Nosila boš ti janke le iz žide,
»— Grafenauer pa doma bo jedel gnide.«

Pa joj! Prišel je junja dan trinajsti:
Zbudi Sloven ob uri se dvajnajsti!
Pregnal je Schumja z glasi
natisóče!
In Schumy se pri ženki svoji joče! —

Domača pitna zdravljena zahtevajo malo časa in denarja! Profesor dr. Cantani, svetovnoznan raziskovalec na polju **sladkornih bolezni**, je dognal naslednje: Naravna **Franc Jožef**-ova grenčica, zavživana na tešče, ne učinkuje samo kot lahko odvajalno sredstvo, ampak tudi od časa do časa regulira delovanje želodca tako, da popolnoma nadomešča zdravilne vode Karlovih varov. 22.

Dnevne novice in dopisi.

Nemškonacionalno bahanje. — »Freie Stimmen« se že bahajo, da so iz lastne moči izvojevali zmago v osmih volilnih okrajih! Ko bi le res bilo! Dr. Steinwendra so volili tudi socialni demokratje, kakor tudi Pongratza proti Walcherju. Pongratz bi brez socialdemokratskih glasov imel okrog 1000 glasov manj kot Walcher. Pač klaverna zmaga in nepotrebno bahanje! Moralna zmaga je torej na Walcherjevi strani, zlasti še, ker so Walcherjevi volilci (3434) bili po pretežni večini kmetje, dočim je Pongratza volilo le okrog 1000 kmetov, ostali so purgarji in sociji.

Nemškonacionalna nasilstva pri volitvah in nekaj za državnega pravdnika. (Iz Libuč.) Nasilnost nemčurjev pri volitvah kaže v pravi luči sledeč dogodek: Franc Raitar je enemu svojih delavcev, Janezu Podkeržniku iz Libuč, vzela silo glasovnico iz rok ter jo dal svojemu tovarišu, da naj prečrta Grafenauerja in napiše Šumija, kar je ta tudi storil, čeravno je delavec proti temu protestiral. Tem potom javno vprašamo državnega pravdnika, ali je nemškim nacionalcem res vse dovoljeno?

Pliberk. Veliki Nemeč Metnic je enega izmed svojih samoslovenskih hlapcev, kateri je bil toliko značajan, da se je predrznil voliti svobodno s »ta črnimi«, takoj spodil iz službe. Da, da, gospod Metnic, volilno svoboda pa imenitno razumete. Tudi nad nekim slovenskim mladeničem je vpil kar na ulici kakor pijan baraba, da ga bo »aus der Stadt ausseschmeisn«. Gospod Metnic, mi bi vam svetovali, da bodite tako le malo bolj mirni!

Rosenbergov oskrbnik Hey in volilna paša. Tancer Valentin p. d. Tancar v Zagorjih, občina Žitaravas, do zdaj ni bil še pri nobenih volitvah, čeravno ima že mnogo let volilno pravico. 13. junija letos pa je prišel volit nemčurja Šumija. In zakaj? Heu, oskrbnik kneza Rosenberga, ga je spravil k volitvi s tem, da je njemu obljubil, da vzame par njegovih volov v planino, če gre volit Šumija. Mož poštenjak je sam sosedu pokazal vole rekoč, ti pojdejo v Rosenbergovo planino, ker sem volil Šumija. Roka pravice, zgani se!

Žitaravas. (Volitev.) Ni je menda blizu občine, kjer bi se bilo tako silovito agitiralo za Šumija, kot pri nas. V fari št. Lipš hoče vladati vse oskrbnik kneza Rosenberga Heu, v Žitaravasi pa Sajfric s svojimi ljudmi. Vendar smo imeli še 106 moških, trdnih kot skala; bile so vasi, ki niso dale Šumiju niti enega glasa, kakor n. pr. Kot in Dule, pa tudi Goriče in Jeriše se niso usmiliti Sajfricovega kočijaža, da se je moral prazen vrniti. Kar pa je agitacija naših hajlovcev prestopila tudi postavne meje, hočemo omeniti tukaj en slučaj. Kmet Franc Grajnar iz Kota gre v spremstvu Janeza Travna iz Kota in Jerneja Planteva iz Dulna volišče. Ko pa pridejo do Miklavca, ustavi tam tistega kmeta Miklavčev sin Karl Sajfric in ga prisili, da mu pokaže glasovnico in mu jo hitro zamenja, zanašaje se na nepredvidnost dotičnega. Ko pa pride dotični na volišče na kolodvor, zapazi, da nima prave glasovnice in gre domu k sosedu, kateri ni šel volit, po drugo. Ko pride zopet do Miklavca, ustavijo ga zopet; najbolj usiljiv je bil sedaj Sajfricov knjigovodja Nagele, vendar se jim izmuzne. Ko pa pride na volišče, ustavi ga tam župan Sajfric in zahteva od njega glasovnico. Tisti kmet pa, od katerega ima Sajfric polje v najemu, se ni upal ustaviti Sajfricu in mu je pokazal glasovnico, nakar je Sajfric zarohnel: »A, tega tajfna boš volil, boljše da greš dol v gostilno, se tam najej in napij, bom že jaz plačal, sicer pa je sedaj itak prepozno za volitev.« Ker pa je hotel isti na vsak način voliti, in sicer Grafenauerja, in ker je videl, da so še tudi drugi prihajali na volišče, z največjo energijo zahteva liste in gre volit. Vpraša pa se še, kaj so delali ta čas reditelji in kaj orožniki? Ko pa je eden naših hotel oddati nekemu staremu možu glasovnico, katero je prej dobil v popis, so ga takoj ovadili, kakor da bi ne bilo dovoljeno, drugim na prošnjo popisovati glasovnice, in so glas zavrgli. Take cvetke rastejo pri nas na dan volitev!

Velikovec. (Nagelček je zmagal.) To smo izvedeli od hajlovške bakljade, pri kateri so bili večinoma šol. otroci. Naj bi se to zgodilo na naši strani! Hujših divjakov menda tudi v Afriki ni. Nam je prav, da smo jih spoznali. Da bi jih tudi vsi tisti zaslepljeni spoznali ki nas niso hoteli ubogati in niso šli k volitvi! Naj le tudi zana-prej plačajo davke, ki jih bo diktirala nemška vlada. **Kdor ne uboga, ga tepe nadloga.**

Velikovec. (Še nismo slišali.) Na dan ožje volitve je rekel že znani učitelj (?) zgodovine puncirani Hornbogner pred volilnim lokalom: »Der größte Trottel in Kärnten ist der Deutsche«. Eden slov. volilec mu je odgovoril: »Ja, da haben sie recht«. Tako se Nemci sami cenijo.

Št. Lipš pri Dobrlivasi. (Lažnjivi Šumi.) Iz »Mira« smo izvedeli, kako se je godilo 11. junija dr. Rožiču na Šumijevem shodu v Globasnici. Nam, ki poznamo Heuja, oskrbnika kneza Rosenberga, ki je v Globasnici predsedoval, je to razumljivo. Straža je morala posredovati, da Heujeva sodruga ni ubila dr. Rožiča. In kaj je o tem dogodku isto nedeljo popoldne v št. Lipšu rekel nemčur Šumi? Rekel je, dr. Rožič je v Globasnici tako razgrajal, da so ga morali orožniki vklenjenega odpeljati v luk-

njo. To je povedal seveda z namenom, pija-no svojo druhal še bolj nahujskati zoper navzoče slovenske može. Šumi te ni nič sram? Lepo čast dela knezu Rosenbergu Heu, načelnik ljudi, ki so klicali: še kri mora teči!

Kotlje. Na praznik sv. Petra in Pavla bo na Uršelski gori ob desetih dopoldne cerkveno opravilo, sv. maša s pridigo. Slovinci, pridite v obilnem številu! — Nemci mislijo postaviti planinsko kočjo tam, kjer zdaj stoji »Močivska uta« Tako mislijo dobiti to slovensko goro v roke in ji dati nemško lice. Slovenski prebivalci iz okolice pa pravijo, da bodo postavili svojo slovensko kočjo na mestu »Plešivške ute«. Dobro, Nemci nas ne bodo komandirali!

Kotlje. Razmerje glasov v naši občini sedaj in leta 1907. Leta 1907.: Grafenauer 86, Seifritz 7, Kristan 8. Sedaj: Grafenauer 87, Schumi 28, Sitar 8. Napredovali smo za en glas. Nemškutarji so pa silno mogočni, ker so napredovali za 21 glasov. Toda nam ni žal za te glasove. To so večinoma sami lumpje in pretepači, ki so že na shodu na binkoštni torek pokazali svojo oliko, nahujskani od učitelja Fleisa. Nekaj kmetov se je res dalo vloviti, da so glasovali za svojega največjega sovražnika. Pa mislimo, da bodo spregledali, v kakšni družbi da se nahajajo. Zmota še ni hudobija in se da popraviti. Enega, že veste katerega, si bomo pa zapomnili, pa še dobro! Pa tudi on je dobil, kar je iskal. Nam je sicer žal, da hodi okrog z obvezano glavo, pa naj se zahvali za to Fleisu in Osiandru. Prvem »ratamo«, da naj si dobro premisli, proti komu da hujska. Ali ne živi od kmetov? Ko bi kak slovenski učitelj kje na Nemškem tako hujskal zoper Nemce, bi ga kmalu naredili »mrzlega«. Drugemu pa to! Ali ni imel kam drugam zlit tistega »pira«, da ga je dal tistim razgrajajem za to, da so metali v Rožiča in Grafenauerja zaprtke? Tudi on zna dobiti tak »zaprtke«, da ga še iz Kotelj zna pregnati tisti »smrad«.

Shod v Spod. Dravbergu. V četrtek dne 15. t. m. je bil shod v Spod. Dravbergu za slovenske volilce, ki stanujejo onkraj Drave v okraju Volšperk. Poslanec Grafenauer je govoril o naši državni finančni politiki, ki je vsa skozi in skozi zavožena in o bodočih nalogah novega parlamenta. Dr. Rožič je govoril o naši gospodarski organizaciji z ozirom na kmečki, obrtni in delavski stan. Shod se je vršil v hiši slovenske posojilnice in zborovalci so bili zelo hvaležni obema govornikoma za njih poučne govore. — Dravberški Nemci so bili tako razljučen nad tem shodom, da so pri odhodu vlaka razni »voglarji« iskali oba govornika po vozovih vlaka — a so se samo pošteno osmešili!

Sv. Lucija. V nedeljo 18. t. m. se je vršil shod na gori pri Sv. Luciji. V hiši gospoda Kušarja se je zbralo mnogo ljudstva od vseh strani sosednih župnij. Na shodu je govoril dr. Rožič iz Celovca. Govornik je zbranim volilecem razložil velik pomen ustavne države, govoril o krivicah, ki se gode Slovanom, zlasti pa koroškim Slovincem. Shod se je jako dobro obnesel.

Iz žitajske okolice. (Našim vernim liberalcem v album.) Ko smo v nedeljo dne 18. t. m. šli v sprevedu s sv. Rešnim Telesom v št. Lipšu, molil je neki mož prav lepo, in sicer vpleteno v rožni venec prošnjo, »Da bi nam Bog naše žitno polje blagosloviti hotel«. Sedaj pa malo postojmo in pomislimo, če imajo naši ljudje še kaj pameti. V nedeljo prej pa je bil ravnoisti v družbi hajlovcev na Šumijevem shodu, kjer so očitno zasmehovali molitev z besedami: »Kaj pa črnuhi pomagata kmetu ob suši, družega nič, kakor da v času, ko že barometer pade, to se pravi, ko je že dež blizu, napravite kako procesijo in potem pravite ako dež gre, mi smo ga izprosili.« V drugih slučajih zopet pravijo, mi imamo boljše vero kot črnuhi, le »farjev« ne maramo poslušati. Vprašam pa, ali so tretjo božjo zapoved tudi »farji« naredili? Ko so šli naši ljudje v nedeljo dne 18. t. m. k popoldanski službi božji, so Sajfricovi ljudje lepo mirno sušili seno in ga vozili noter; vpraša se, ali so Sajfrica to tudi duhovniki učili in pa da nikoli ne gre v cerkev. Šumi je pa rekel na shodu v št. Lipšu, da so liberalci najboljši

je narasel odstotni postavek umorov od enega med 40.000 dušami na enega med 6500. Skupno število umorov med 1881. in 1903. letom je znašalo 129.000. — Govornik je potem omenjal linčanja, ljudograbstvo, trgovino z dekleti, zvodništvo in druge sramotne madeže žalostne naše prosvete. Grozna je bila kulturna slika, ki jo je narisal. In nasproti vsem tem strašnim zločinom in njihovi neprestani množitvi vlada uprav kazniva nebržnost v celi deželi. Tudi število žrtev železniških in drugih nezgod ter nalezljivih bolezni je v Združenih državah daleko večje nego drugje. Pravtako je s škodami po ognju. Na Pruskem je vsak železniški uslužbenec samo enkrat v sto letih v nevarnosti usmrčenja ali poškodovanja, v Združenih državah pa v osmih letih. Slično je razmerje v vseh rečeh, pri katerih igrajo vlogo zvesto izpolnjevanje dolžnosti, vestnost in skrbnost.

Velike in majhne noge. Prišli smo zopet do neke nove znanosti, kateri bi rekli lahko nogoslovje. V Parizu sta dva proučevala moške in ženske noge ter iznašla, da so tisti moški najzdravejši, kateri imajo največjo nogo. Izmed sto moških sta jih dobila le 18, ki so imeli majhne noge. Pri ženski je pa baš nasprotno. Normalno je za zdravo in razvito žensko, da ima majhno nogo kot je pri moškemu za veliko. Za moške bode lahko pomagati, da bomo veljali v javnosti za zdrave. Kupiti si je treba največje čevlje, pa bode dobro. Pri ženskah pa bode stvar malo težja. Tam je nemogoče zmanjšati velikost sedanjih obuval, ker ima že itak vsaka ženska za eno številko manjše čevlje kot nogo.

Smrtna žrtev bolh. Iz Budimpešte poročajo: Dne 3. junija ponoči ni mogel poštni uradnik Vaclav Friedrich na noben način zaspati zaradi bolh, ki so ga hudo mučile. Vsled tega se je zelo razjezil, poiskal je steklenico terpentina ter polil z njim posteljnino. Nato je šel na lov na bolhe z gorečo svečo. Vsled nepredvidnosti je zažgal posteljnino in uradniku se je vnela tudi obleka. Nikogar ni bilo v bližini, ki bi mu mogel priti na pomoč. Zgrudil se je nezavesten na tla ves opečen. Prihiteli ljudje so ga našli, ko je bilo že vse stanovanje v plamenu. Uradnika Friedricha so prepeljali v bolnišnico, kjer pa je vsled groznih opeklin umrl.

Dobrodne ustanove milijonarke. Letos meseca marca je na Dunaju umrla zasebnica Jožefa Mittermayer. Zapustila je svoje premoženje poldrug milijon kron za dobrodelne namene, pri čemur je v oporoki izrečno določila, da ima njen pravni zastopnik dr. Beliza odločevati o uporabi zapuščine. Dr. Beliza se je odločil, da dobi en milijon avstrijska družba za preiskavanje raka, in sicer, da sezida bolnišnico za one, ki so bolni na raku. Ta družba je pod protektoratom našega cesarja. Pol milijona pa dobi društvo za vzdrževanje Franc Josipove otroške bolnišnice, da sezida paviljon za otroke, oboje na škrlatinki.

Roparji ustrelili policista. V Varšavi so na neki zelo obljudeni cesti napadli trije banditje nekega denarnega sla in ga oropali. Pri zasledovanju roparjev je bil ustreljen en policist. Dva roparja se je posrečilo prijeti, tretji je odnesel pete.

Velika železniška nesreča. Iz San Benedetto Tronta se poroča, da sta trčila skupaj neki osebni vlak in ranžirska lokomotiva. Mrtvi sta dve ranjenih pa 20 oseb.

300.000 K za vdove in sirote hrvaško-slavonskega domovinstva je zapustila nedavno umrla baronica Kušlan.

150 hiš porušenih. V Abordu se je utrgala zemlja in porušila 150 hiš. Prebivalci so se pravočasno rešili. Tri osebe je ubilo. Veliko število rodbin je brez strehe.

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica Dunaj, III., Heumarkt 21.

Patentni vročeparni lokomobili

z brezventilnim preciznim upravljanjem.

Izvirna sestava Wolf 10—800 HP

Najbolj dovršeni in gospodarski stroji za industrijo in poljedelstvo.

Vseh izdelkov nad 760.000 HP.

Velik škandal v dunajski judovski družbi. Pri judinji Marijani Glanz, ženi nekega tvorničarja, je služilo mlado dekle, čedno, neomadeževano. Judovskemu fabrikantu Rablu je bilo dekle všeč, a ni sam nič opravil, pač pa je dekletu toliko časa prigovarjala Glanzova, da se je Rablu udala. Rabl ji je obetal, da jo bo popolnoma preskrbel, a besede ni držal. Dekle je končno še zbolelo, kar je povzročilo preiskavo, v kateri so vložili proti Glanzovi tožbo zaradi kuplarije.

Nova bolezen. Prof. dr. Sternberg in Grossman na Dunaju sta konstatirala neko novo bolezen na delavcih. Bolnika prijmejo krči in velikanska slabost. Oboletel je neki delavec takoj za štiri dni njegov tovariš. Ta bolezen se loti največ mladih delavcev, ki hodijo spat k ljudem, ki oddajajo postelje za noč.

Nesramna kupčija z mrtveci. V Carabeklu na Španskem je grobar delal grdo kupčijo z mrtveci. Nad 4000 mrličev je oropal. Tri dni po pogrebu je izkopal vsak grob, vrgel mrliča iz krste in krsto prodal naprej. Krste oropane mrliča je nato zopet pokopal.

4.000.000 rubljev proti koleri. Ruska duma je odobrila vladni predlog, ki zahteva za boj proti koleri 4.000.000 rubljev.

Ženska volilna pravica na Angleškem. Iz Londona: V spodnji zbornici sta predložila poslanca Kent in Gouldic, da preide zbornica na drugo čitanje načrta, ki se tiče razširjenja volilne pravice na vse ženske, ki vodijo samostalno gospodarstvo. — Po tem načrtu bi en milijon žensk dobilo volilno pravico. Ta predlog je bil sprejet z 225 proti 88 glasovom; no, boje se, da kralj tega načrta ne potrdi.

Kdor pospešuje „Mir“, dela za narod!

Učenca z dobrim šolskim izpričevalom in ki je zmožen slovenščine in nemščine, sprejme s 1. julijem **Jožef Pertz**, trgovina s špecerijskim in kolonialnim blagom v **Celovcu**, Burggasse št. 6.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporočila

Prva borovska orožnorožniška družba **Peter Wernig** družba z omej. zavezo : v Borovljah na Koroškem.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

**Zaradi bodočega novozidanja
:: hiše je krojno blago po ::
znižanih cenah
naprodaj.**

Za prekupce posebne cene.

Z velespoštovanjem

ANTON RENKO, Celovec,
vogel Novi trg in Kramerjeve ulice.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo poceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi za konje.

Za zabavo služi **kegljišče,** pozimi zakurjeno.

Poleti sedi na **senčnatem vrtu.**

V tem hotelu najdeš vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno ob sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Lastnik: **IVAN MILLONIG.**

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 5.000.000.

Rezervni fond čez K 600.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 0/0** od dne vloge do dne vziđa.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek, 300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8— za komad. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.